

HVAD FUNGERER FOR AT FORHINDRE INDBRUD I HJEMMET?

**It is wise to
spend public
money on
what works**

#StopDomesticBurglaries

01

INTRODUKTION

01

Siden 2019 har Det Europæiske Kriminalpræventive Net (EUCPN) og flere europæiske lande arrangeret den EU-dækkende fokusedag om indbrud i hjemmet. Målet med dette initiativ er at styrke kampen mod denne form for kriminalitet ved at informere borgerne om, hvordan de kan beskytte deres hjem. Denne form for kriminalitet har været faldende i mange år i de fleste europæiske lande, men det dækker stadig over størstedelen af lovovertrædelser af organiseret ejendomsforbrydelser. Desuden frarøver det ikke kun folk deres ejendele, men også deres følelse af sikkerhed i hjemmet, og det har en betydelig økonomisk indvirkning på samfundet.

Ikke desto mindre er det ikke alt, der fungerer. Da en af nøglefunktionerne i netværket skal være en katalysator for at lette mere effektive politikker og initiativer, har denne artikel til formål at støtte europæiske, nationale og lokale interessenter ved at give et overblik over de initiativer, som måske eller måske ikke får succes i forebyggelse af indbrud i hjemmet. Alle initiativer er grupperet i tre kategorier: det vil sige dem, hvor der findes stærkt bevis, moderat bevis eller begrænset bevis. Når man stempler et initiativ som 'stærkt bevis', betyder det, at flere undersøgelser konsekvent har vist en reduktion i antallet af indbrud i hjemmet, som f.eks. den, der blev fundet ved forebyggelse ved at anvende en kombination af vindueslåse, indendørsbelysning, dørlåse og udendørsbelysning. Initiativer stemplet som 'moderat bevis' er dem, hvor et begrænset antal undersøgelser har vist en lovende indvirkning med hensyn til reduktion af kriminalitet, som f.eks. med et mærke på dine ejendele. Der er dog behov for mere forskning for at dette kan stemples som 'stærkt bevis'. Andre, såsom indbrudsalarmssystemer, har vist modstridende resultater eller er endnu ikke blevet evalueret ordentligt, men indeholder nogle egenskaber, der synes lovende og fortjener mere opmærksomhed. Til sidst vil vi gerne understrege, at erfaringerne lært under implementeringen og den specifikke kontekst altid skal tages i betragtning, når politikere og praktikere udvikler deres egne forebyggelsesstrategier mod indbrud i hjemmet.

02 STÆRKT BEVIS

2.1 Forebyggelse

Forebyggelse øger gerningsmandens opfattelse af den krævede indsats for at komme ind i en given husstand. Da en øget indsats er lig med øget tid og dermed et øget risikoniveau, har det en afskrækkende virkning på indbrudstyvene.¹ Forebyggelse gennem kombinationen af vindueslåse, indendørsbelysning, dørlåse og udendørsbelysning (**WIDE**) er den mest effektive kombination, hvormed man kan forhindre indbrud i hjemmet, og det giver også den bedste værdi for pengene.² For det første giver **indendørsbelysning på en timer** et indtryk af, at der er nogen i huset, selvom ingen er hjemme.³ Dette er en vigtig sikkerhedsforanstaltning, da tilstedeværelse er en nøgelfaktor i beslutningen om at gå efter en ejendom.⁴ Mere end ni ud af ti dømte indbrudstyre rapporterede, at de aldrig med vilje ville komme ind på en ejendom, hvor nogen var hjemme. En bil parkeret ved indkørslen eller en radio, der spiller, mens du er på arbejde, kan også bidrage til dette.⁵ For det andet kan **udendørsbelysning på en timer** reducere indbrud om aftenen og natten på grund af den øgede risiko for at blive opdaget, forstyrret og afskrækket.⁶ For det tredje er stærke **vindues- og dørlåse** designet til at forhindre indtrængen eller gøre indtrængen vanskeligere,⁷ hvilket reducerer tilgængeligheden, og er noget som oftest tages i betragtning af indbrudstyre i deres målbeslutningsproces.⁸ Forbryderundersøgelser har vist, at kvaliteten af den fysiske sikkerhed er en afgørende faktor i beslutningen om, hvorvidt der bliver begået indbrud.⁹ Effektiv lukning af vinduer og døre er imidlertid afhængig af menneskelig aktivitet, i modsætning til de foregående foranstaltninger, som fungerer automatisk, så snart de er installeret.¹⁰

Hvis man har råd til flere enheder, kan CCTV, vindues- og dørlåse og sikkerhedskæder opnå den bedste samlede beskyttelse.¹¹ Ikke desto mindre har denne kombination nogle begrænsninger. For det første er **sikkerhedskæder** designet til at begrænse adgangen til en ejendom, men de kan normalt ikke ses udefra og kan derfor ikke afskrække indbrudstyre. Derudover er de i de fleste tilfælde afhængige af, at nogen er i ejendommen for at bruges, og de udgør potentielle brandfarer.¹² For det andet er **CCTV-kameraer** overvejende designet til at fungere som en synlig afskrækkende virkning, som kan øge risikoen for at blive fanget, men ikke fysisk forhindrer indtrængen. Desuden involverer det høje omkostninger at installere CCTV. Derfor anbefales det at investere i WIDE, da det er en billigere og sikrere løsning.

Effektiviteten af implementeringen af WIDE er vist i adskillige undersøgelser. To bedste praksisser, der forhindrer indbrud i hjemmet gennem forebyggelse, stammer fra Holland.

BEDSTE PRAKSIS: INDBRUDSSIKKERHED INDARBEJDET I BYGNINGSFORORDNINGEN

Efter at Holland i 1999 indførte nye byggeregler, der krævede flere indbrudssikre vinduer og døre, faldt antallet af indbrud med en fjerdedel for boliger, der blev bygget i henhold til de nye regler. Det er beregnet, at mindst 10.000 indbrud er blevet forhindret i det årti, siden de nye byggeregler blev indført. Der er ikke observeret **nogen indikationer på nogen forskydningseffekt**, hverken til "gamle" huse eller andre former for tyveri. Derimod viser nogle undersøgelser, at der opstår en positiv forskydningseffekt. Sikkerhedseffekterne overføres til en vis grad til nabohuse, der ikke er sikret.¹³

BEDSTE PRAKSIS: POLITIETS KVALITETSMÆRKE

Udover de nye bygningsregler indførte Holland også det hollandske politis kvalitetsmærke (PQM) i 1995. Der er to hovedsaglig forskelle mellem begge. For det første går PQM endnu længere end byggereglerne. Mens sidstnævnte kun fokuserer på hængsler og låse, indeholder PQM yderligere krav til belysning, syn, sikkerhed for vinduer, døre og ovenlys. For det andet er bygningsforordningen obligatorisk, mens anvendelsen af PQM er frivilligt og afhænger af viljen hos husejeren eller projektudviklerne.

Kvalitetsmærket kan anvendes på eksisterende huse, nye bygninger og offentlige rum. Det hollandske center for kriminalitetsforebyggelse og sikkerhed har udviklet en manual til alle situationer.¹⁴

Forskning har vist, at huse med en PQM er mindre målrettet af indbrudstyre, og at ændringerne med at blive offer (vellykket indbrud) i et PQM-hus er 78 % lavere end i et ikke-certificeret hus. Hvis kravene implementeres i byggefasen, er reduktionen endnu højere.¹⁵

2.2 Nabovagt

Idéen bag at holde vagt i nabolaget er at reducere kriminalitet ved at beboere organiserer sig og holder øjnene og ørerne åbne. Hvis de ser eller hører noget mistænkeligt, ringer de til politiet. Beboere kan hjælpe hinanden, for eksempel ved at tømme deres postkasse eller klippe deres nabos græsplæne, mens de er på ferie. Denne øgede overvågning afskrækker kriminelle på grund af den øgede risiko for at blive fanget. Ved at skabe tegn på tilstedeværelse, en nøglefaktor i beslutningen om at rette sig mod en ejendom, er det meget sværere for indbrudstyven at afgøre, om en bolig er tom eller ej. Derudover forbedrer naboordningen den sociale samhørighed. Borgere udvikler et sæt normer for området, og de organiserer sig for at begrænse mistænkelige handlinger som f.eks. kriminalitet.¹⁶

Beboerne selv eller det lokale politi kan tage initiativ til at oprette en struktureret nabovagt. Kriminalitetsraten i lokalområdet, og om kriminalitetsraterne i området er lave, medium eller høje, bestemmer politiets involvering i oprettelsen af en sådan ordning. Områder med lav kriminalitet kræver kun passiv involvering fra politiets side, mens politiet muligvis skal tage føringen i gennemførelsen af naboordninger i områder med høj kriminalitet.¹⁷ Når man implementerer en naboordning, kan det være en enkeltstående ordning eller en del af et mere omfattende program.¹⁸

Dets virkninger af forebyggelse af kriminalitet er blevet evalueret i en række undersøgelser. Desværre blev de fleste af disse udført i USA og Storbritannien, hvor programmer til forebyggelse af kriminalitet oftere udsættes for konsekvensanalyser end det gør i Kontinentaleuropa. En statistisk metaanalyse viser, at indførelse af sådanne ordninger har klare virkninger på at reducere kriminalitet. Områder, der er omfattet af naboordningerne, oplevede en reduktion i kriminalitet på mellem 16 % og 26 % sammenlignet med områder, der ikke er omfattet af ordningerne. Den positive effekt på kriminalitet er uafhængig af både størrelsen og typen af overvågningsprogram.¹⁹ Beviset vedrørte dog overvejende en periode før sociale medier, så det er vigtigt at være opmærksom på, at metoderne og virkningen kan blive påvirket af de forbedrede kommunikationskanaler.²⁰

2.3 Bekæmpelse af gentagne ofre

Data viser, at boliger, der tidligere har været indbrud i, har en meget højere risiko for at få indbrud igen²¹, eller med andre ord, at en anden hændelse er mere sandsynlig end en første, og en tredje er mere sandsynlig end en anden.²² Dette fænomen, hvor et hus har indbrud flere gange, er kendt som gentagne ofre eller **nøjagtige gentagelser**.²³ Imidlertid påvirker den øgede risiko ikke kun den samme adresse, men også nærliggende boliger, i hvilket tilfælde indbrud kaldes **næsten gentagelser**. Jo tættere på i tid og rum en bolig er på en, der har lidt et indbrud, des større er risikoen for, at også denne kommer til at opleve et indbrud. Efterhånden som tiden og rummet øges, falder den øgede risiko for nærliggende boliger.²⁴

Der er to store forklaringer: den boostede hypotese og flaghypotesen. Begge er baseret på den rutinemæssige aktivitetsteori, der siger, at kriminalitet bør forklares i form af kombinationen mellem en gerningsmand, et passende mål og en mangel på beskyttelse. Den første hypotese siger, at lovovertrædere vender tilbage til samme kvarter, fordi de har lært om muligheder, der er til stede i et givet område under et tidligere indbrud. En gerningsmand, der har lært om muligheder eller sårbarheder, tager en rationel beslutning om at vende tilbage til området for at generere mere profit. Den anden opfattelse, flaghypotesen, siger, at lovovertrædere vender tilbage til det samme område, fordi det har naturlige svagheder, der tjener som en invitation til lovovertrædere. Det er højst sandsynligt, at begge bidrager til forekomsten af næsten gentagelser, da gerningsmænd udnytter eksisterende sårbarheder til at begå kriminalitet.²⁵

Det er vanskeligt at angive en fælles tid og afstand for gentagne ofre som i en sammenligning af ti byer på tværs af fem nationer, var der en vis sammenhæng mellem sammenhænge, men også væsentlige forskelle.²⁶ Ikke desto mindre kan disse fund bruges til at oplyse om initiativer til at reducere indbrud først ved at identificere de egenskaber, der er i fare for gentagne indbrud, og for det andet ved at tage handling med det samme og implementere en eller flere af følgende taktikker²⁷: på den ene side kan forskellige former for patruljering eller overvågning øges, og på den anden side kan politiet forsøge at involvere både områdets beboere og andre nøgleaktører. Når risikoen for indbrud sandsynligvis vil være forhøjet, kan man for at forbedre det, først og fremmest sprede oplysninger om sikkerhedsforanstaltninger, som f.eks. at lukke vinduer og låse døre, når man forlader huset²⁸ eller at reparere og forstærke steder for indtrængen og forbedre låse og belysning^{29,30}. Denne tilgang har et stort potentiale, da husstande er mere i stand til og villige til at beskytte sig mere effektivt efter et første indbrud; 25 procent af husstandene havde mindst en sikkerhedsanordning installeret efter et indbrud.³¹ Derudover kan politiet underrette beboerne om at holde øjnene åbne, oprette en nabovagt og bede naboer om gensidig hjælp.³² Interventioner for gentagne ofre og personer i nærheden har vist en signifikant reduktion i gentagelse af indbrud³³ uden forskydning af indbrudsrisici i nærliggende kvarterer.³⁴ Succesen afhænger dog af korrekt implementering og støtte fra politiet og aktiv deltagelse fra ofrenes side.³⁵

BEDSTE PRAKSIS: GRATIS RÅDGIVNING OG RABATAFTALER

Politiet tilbyder gratis rådgivning og rabataftaler med forsikringsselskaber eller banker (lån) for at støtte forebyggelsesindsatsen, hvor det i Tyskland kan ses som et godt eksempel. Især da det også giver sårbare grupper (lav socioøkonomisk status) mulighed for at investere i sikkerhed.³⁶

2.4 Porte

Den fjerde foranstaltning, som der foreligger stærke beviser for, er brugen af porte. Porte refererer til installationen af låsbare porte, normalt lavet af stål eller jern, som begrænser adgangen til en vej eller et netværk af veje. For det første fungerer denne indbrudsforebyggende foranstaltning ved at øge den indsats, som indbrudstyvene skal lægge i, ved at begrænse adgangen til legitime brugere, der har en nøgle eller adgangskode, og kontrollere adgangen til potentielle kriminelle mål.³⁷ For det andet øger porte risikoen for gerningsmænd ved at gøre det offentlige rum til privat rum. Derudover kan porte øge den naturlige overvågning fra beboerne på nærtliggende ejendomme og fjerne årsager til at gerningsmænd er i området.³⁸

En metaanalyse viser, at porte er en omkostningseffektiv foranstaltning i reduktion af indbrud, omend med beskedne effektstørrelser. Derudover begrænser flere faktorer generaliseringen af disse fund, som f.eks. det faktum, at de undersøgelser, der blev brugt i metaanalysen, alle undersøgte britiske portprogrammer. Men hvis udøvere eller politiske beslutningstagere ønsker at undersøge implementeringen af porte, er der en række vejledninger, der beskriver, hvilke praktiske opgaver der skal udføres for at skabe de betingelser, der får porte til at fungere effektivt. Konsultation med beboere og samtykke fra dem samt forpligtelse til at bruge portene er nogle af de praktiske overvejelser.³⁹

2.5 Gadebelysning

Ved at øge belysningsniveauerne på gaden eller i andre offentlige rum kan man betydeligt reducere både kriminalitet i løbet af dagen og om natten⁴⁰ samt frygt for kriminalitet.⁴¹ Der er to hovedsagelige teorier om, hvorfor forbedret gadebelysning forårsager en reduktion i kriminalitet. Den første foreslår, at forbedret belysning reducerer kriminalitet ved at øge sandsynligheden for, at en gerningsmand bliver identificeret. Den anden foreslår, at forbedret gadebelysning i et område øger samfundets stolthed og uformelle kontrol, hvilket kan øge antallet af mennesker, der bruger et område, og derfor øge antallet af potentielle vidner til kriminel adfærd. Den første teori forudsiger fald i kriminalitet, især i mørketimerne, mens den anden teori forudsiger fald i kriminalitet både om dagen og om natten.⁴²

Som med andre foranstaltninger til forebyggelse af kriminalitet skal gadebelysning målrettes⁴³ for at være effektiv, og politibetjente bør altid spørge sig selv, om forbedret belysning er et passende svar på et forbrydelses- eller uordensproblem i et bestemt kvarter eller nabolag. En problemorienteret vejledning er tilgængelig [fra Clarke] til politikere eller praktikere, der ønsker at implementere øget belysning.⁴⁴

03

MODERAT BEVIS

3.1 Målrettet mod gentagne ofre

Det er veldokumenteret, at et mindretal af aktive kriminelle er ansvarlige for en stor del af kriminaliteten. Kriminalitetskontrolpolitik har reageret på denne koncentration af kriminelle overtrædelser på en række forskellige måder: forbedring af straffedomme på grundlag af tidligere domme⁴⁵ eller etablering af såkaldte gentagelsesprojekter, der lægger særlig vægt på de mest aktive indbrudstyre i et distrikt baseret på en defineret liste. Gerningsmænd på denne liste ved, at de overvåges og vil blive anholdt og arresteret, så snart de begår en overtrædelse. Samtidig bringes disse prioriterede kriminelle i kontakt med et system, der kan hjælpe med rehabilitering.⁴⁶ Disse projekter er f.eks. udviklet i politidistrikterne i Oslo (Very Important Criminalprojektet (VIC))⁴⁷ og Amsterdam (Approach Top600). I Approach Top600-projektet samarbejder mere end 40 partnerorganisationer fra sektorerne i sikkerhed, sundhed, ungdom, prøvetid. Hver person på listen har sin egen sagsbehandler, der fungerer som et centralt kontaktpunkt for alle involverede organisationer, og som udvikler en personlig handlingsplan og yder støtte til den pågældende person.⁴⁸

En nylig evaluering af Approach Top600 har vist, at denne tilgang resulterer i et fald på 7 % til 45 % i antallet af indbrud i hjemmet. Derudover har det en positiv indflydelse på antallet af rehabiliteringer: fra det øjeblik, forløbet begynder, falder målgruppens tilbagevenden med 41 %.⁴⁹ Hvis det forebyggende aspekt ikke fungerer, fungerer den sidste mulighed ikke. Naturligvis viser en række undersøgelser, at der vil være en signifikant reduktion i indbrud i et område, hvor de mest aktive indbrudstyre holdes bag lås og slå i en periode.⁵⁰

3.2 Lokal reklame

Når man udruller et initiativ til reduktion af indbrud som f.eks. nabovagt, tilrådes det at investere i lokal reklame. Forskning i 21 ordninger for reduktion af indbrud har vist, at offentliggørelse til nabolaget forud for eksistensen og målene for initiativer er relativt ligetil og omkostningseffektiv metode til at forbedre virkningen af den kriminelle forebyggelsesforanstaltning. Mekanismen, hvorigennem dette kan medvirke til at reducere kriminalitet, er gennem kommunikation af oplysninger om øget kriminalitetsreduktions-aktivitet, som derved påvirker gerningsmandens opfattelse. Analysen viste endda, at initiativer, der kørte en reklamekampagne forud for den faktiske implementering, rapporterede, at antallet af indbrud begyndte at falde, selv før initiativet blev rullet ud. En effekt kaldet en 'forventet fordel'. Større reduktioner i antallet af indbrud kan opnås, når enkeltstående reklamekampagner (dem, der løb i noget tid, og som blev betragtet som en intervention i sig selv) med et tilstrækkeligt budget gennemføres.⁵¹

Som altid er det vanskeligt at identificere, hvad der fungerer bedst i specifikke situationer. Dens virkning afhænger meget af den sammenhæng, hvori du implementerer din kampagne. Der er dog et par spørgsmål, der skal besvares, når man planlægger en kampagne: Hvem er målgruppen? Gerningsmænd eller ofre? Hvor er målgruppen? Et bestemt nabolag? Eller en hel by eller land? Hvornår kører kampagnen i forhold til implementeringen? Konstant eller i perioder? Hvilket medium vil blive brugt? Aviser, radio, sociale medier...? Hvilket budskab vil du sende ud? Et generelt eller et specifikt? Alle disse spørgsmål skal besvares i planlægningsfasen.⁵²

3.3 Markering af ejendele

Der er kilder, der antyder, at 80 % af alle tyverier og indbrud finder sted med det formål at efterfølgende sælge de stjålne varer videre, eller hæleri. Dette betyder, at uden modtagere ville der være langt færre tyve, så det bør også prioriteres at finde en god måde at håndtere de stjålne varer på.⁵³ Der er flere foranstaltninger mod hæleri (se nedenfor), men den vigtigste foranstaltning er at markere ejendele for at gøre det vanskeligere at omdanne stjålne varer til kontanter eller gøre deres direkte anvendelse sværere. Derudover kan denne foranstaltning hjælpe med at sikre, at stjålne varer konfiskeres og returneres til deres retmæssige ejer.⁵⁴

Ejendele kan markeres ved at tilføje husnummer og postnummer ved hjælp af UV-penne, sikkerhedsalarmer, radiofrekvensidentifikations-enheder (RFID) eller mikrodotløsninger (løsninger, der indeholder en unikt kodet digital signatur).⁵⁵ Desuden har mobiltelefoner og tablets indbyggede muligheder for eksternt at blokere dem, hvis de bliver stjålet, hvilket gør disse enheder mindre værdifulde og salgbare.⁵⁶

Undersøgelser fra Vestaustralien og London har vist, at markering af ejendele er mest effektivt, når over 80 % af de lokale beboere markerer deres ejendele, og hvis den udføres i kombination med kriminel rådgivning og reklame.⁵⁷

4 BEGRÆNSET ELLER INTET BEVIS

4.1 Alarmer

Det antages at tyverialarmer hovedsageligt fungerer gennem afskrækkelse, da indbrudstyve undgår at bryde ind i huse, hvor de indser, at der er installeret alarmer, hvilket øger deres risiko for at blive opdaget og anholdt. Dog har de få eksisterende evalueringer fra England og Wales vist modstridende resultater. Tværtimod kan installation af tyverialarmer faktisk være kontraproduktivt, da de er forbundet med en øget snarere end en nedsat risiko⁵⁸ for både indbrud ved indtrængen og forsøg på indbrud.⁵⁹ Der er flere mulige forklaringer på dette overraskende resultat. En mulig forklaring er, at nogle indbrudstyve er i stand til at finde måder at undgå eller undvige alarmer for at undgå afsløring og reducere risikoen for at blive arresteret.⁶⁰ Kvaliteten af alarmer er en vigtig faktor i dette tilfælde. Interview med dømte indbrudstyverier bekræftede disse fund; med undtagelse af ét mærke af tyverialarmer (ADT) blev gerningsmænd ikke afskrækket af tyverialarmer.⁶¹ Indbrudstyve indser muligvis også, at politiet og alarmfirmaerne, takket være mange falske alarmer, ikke straks reagerer på en alarm ved at sende en patrulje, hvilket giver indbrudstyvene tid til at afslutte deres job og tage afsted. En anden mulig forklaring kan være, at indbrudstyvene tolker en alarm som en indikation af, at der er værdifulde varer i huset. Potentielle fordele kan derefter opveje de øgede risici i deres overvejelser.⁶² Derudover kan en gerningsmands erfaring påvirke, hvordan alarmerne ses på. Mere erfarne gerningsmænd kan opfatte alarmer som mindre afskrækkende end deres mindre erfarne kollegaer. Et andet modargument er, at alarmer ikke er omkostningseffektive: de er ret dyre og reducerer ikke indbrudsrisikoen. Dog viser beviser fra Frankrig, at alarmer (alene og i kombination med andre sikkerhedsforanstaltninger) er effektive til at forhindre indbrud i huse, men i sig selv ikke beskytter lejligheder. Uden yderligere indsigt i specifikationer og sammenhænge, inden for hvilke alarmer opfylder deres rolle, anbefales det ikke at rådgive borgerne at installere tyverialarmer, da det kan give dem en falsk følelse af sikkerhed.⁶³

4.2 Oplysningskampagner

Kriminalpræventive praktikere vælger ofte oplysningskampagner for at informere folk om kriminalitet og håber derved at påvirke deres adfærd. En mediekampagne (inklusive online sociale medier) er et af elementerne i den EU-dækkende fokusdag om indbrud i hjemmet. Forskning har imidlertid vist, at kampagner, der udelukkende fokuserer på vidensdeling, sjældent fungerer. Tværtimod kan de endda øge frykten for kriminalitet i stedet for at reducere (risikoen for) kriminalitet eller skade.⁶⁴ Derudover har vi ikke fundet nogen evalueringer af virkningen eller resultatet af oplysningskampagner, der fokuserer på indbrud i hjemmet.

Dog kan målrettede oplysningskampagner, som er indlejret i en holistisk tilgang, der kan udvikles ved hjælp af denne artikel, bevise deres fortjeneste. Især hvis der huskes på følgende retningslinjer. Først og fremmest skal budskabet være ligetil, praktisk og specifikt. Sig ikke "Giv ikke indbrudstyve en chance", men fortæl folk, hvad de nøjagtigt kan gøre for at forhindre indbrud (for eksempel at have en bestemt type dørlås installeret). For det andet; mediet: en kampagne skal bruge de mediekkanaler, der gør det muligt at nå sin målgruppe. Et mediebureau kan støtte kriminalitetsforebyggende arbejdere på dette område. Kampagner bør også planlægges nøje med hensyn til timing og varighed. Gentagelse (i perioder) foretrækkes frem for længerevarende kampagner. Endelig bør kampagner altid være en del af en bredere, koordineret tilgang til at nå målet. For at reducere kriminalitet skal de mindst opfylde følgende to betingelser. For det første skal de koncentrere sig om de følelsesmæssige og affektive aspekter af adfærdsændring ud over vidensdeling og oplysning. For det andet skal de følge og støtte andre tilgange til kriminalitetsforebyggelse (strafferet, situation, udviklingsmæssige og samfundsforebyggelse) på en sådan måde, at de forstærker og styrker hinanden.⁶⁵

4.3 Foranstaltninger mod hæleri

Som nævnt tidligere er der kilder, der antyder, at 80 % af alle tyverier og indbrud finder sted med det formål at efterfølgende sælge de stjålne varer videre. Kløften mellem antallet af registrerede indbrud og registrerede hændelser af hæleri synes at indikere, at mange tilfælde af hæleri ikke bringes til politiets opmærksomhed. Fra forskning i Holland kan vi antage, at det mørke antal af hælervarer er højt: tre procent af hollænderne i alderen femten år og ældre – over 422.000 mennesker – indrømmer at ind i mellem have været skyld i hæleri. Respondenter og eksperter afslørede fire omstændigheder, der letter køb af stjålne varer. Først og fremmest prisforskellen. For det andet hvor let det er, at købe stjålne varer. For det tredje den relativt lave risiko for at blive opdaget. Og til sidst den utilstrækkelige opmærksomhed, der er lagt på hæleri fra politiets og justitsmyndighedens side.⁶⁶ Disse fund viser, at der stadig er plads til forbedringer, når det kommer til at reducere provenuet fra indbrud. Vi har identificeret flere aktører, der kan spille en rolle i denne henseende.

Til at begynde med kan **offentlige myndigheder** oprette databaser, hvor **forbrugere** forebyggende kan registrere deres egne varer, hvilket i tilfælde af tyveri letter rapportering og øger sandsynligheden for at finde de stjålne varer. Et skridt videre er udviklingen af et værktøj som f.eks. StopHeling i Holland, der giver borgere og købere af brugte varer mulighed for at tjekke, om en vare er blevet registreret som mistet eller stjålet via et serienummer (kun unikke genstande kan registreres). Hvis dette er tilfældet, kan politiet underrettes for at gøre noget ved det. Tælleren steg fra næsten 456.000 søgeanmodninger i 2014 til næsten 670.000 i 2015, og i første kvartal af 2016 havde den allerede toppet 283.000 (hvor i hele 2016 løb dette op til næsten 850.000). I den forstand synes 'StopHeling' at imødekomme et behov blandt offentligheden og købere af brugte varer for at tjekke pålideligheden af en vare, de overvejer at købe.⁶⁷

Derefter kan **tilsynsmyndighederne** indføre foranstaltninger til kontrol af brugt handel og pantelånere. I Norge skal de, der ønsker at operere lovligt i brugt handel, derfor ansøge om licens hos politiet. Politiet kan nægte at udstede en licens til ansøgere med strafferegistre eller som mistænkes for at handle med stjålne varer. De kan også trække en licens tilbage, hvis de har grund til at mistanke om misbrug.⁶⁸ I Holland har købere af brugte varer siden 1880 været forpligtet til at registrere købte varer (hvad de køber, hvornår og fra hvem). Siden 2011 blev der udviklet en digital variant af denne registrering, som er knyttet til StopHeling-databasen.⁶⁹

Derudover kan **politiet** aktivt søge efter stjålne varer ved periodisk at kontrollere udendørs markeder, der er velkendte for, at der sælges nogle stjålne varer der.⁷⁰ I dag har den digitale verden stor rækkevidde og popularitet og tilbyder gerningsmænd en ny infrastruktur til ulovlig handel. Hvis vi ønsker at forhindre, at hæleri fjernes fra rampelyset, bør politiet også aktivt foretage søgninger online.⁷¹

Til sidst kan **den private sektor** også bidrage. I Norge kan professionelle websteder, der sælger brugte varer, forpligte sælgere til at registrere på måder, der betyder, at de ikke kan forblive anonyme. Manuel kontrol udføres også af alt, hvad der er annonceret til salg på "markedspladsen", og der lægges særlig vægt på mistænkelige annoncer. Der er en løbende dialog med politiet om potentielt stjålne varer, og i tvivlsomme tilfælde skal ejerskab dokumenteres med kvitteringer.⁷² Desuden gør registrering af varer det muligt at forbinde en stjålet genstand til et offer, men i hvor høj grad mange borgere overholder nøjagtigt henstillingen om at registrere varer er lav, og der begås mange fejl ved indtastning af serienumre. Denne proces bør automatiseres eller i det mindste fremmes så vidt muligt inden for et offentligt-privat partnerskab. Til sidst er der behov for at undersøge udviklingen af en metode til at gøre visse ikke-unikke varer, såsom smykker, unikke.⁷³

Alle disse foranstaltninger, der gør indbrud i hjemmet mindre profitable ved at reducere markedet for og markedsværdien af stjålne varer, er naturligvis en god idé. Desværre er der indtil videre ikke dokumenteret nogen reduktionseffekt i indbrud.⁷⁴ Ikke desto mindre mener vi, at der er plads til forbedringer, og vi tilskynder en grundig evaluering, hvis medlemsstaterne beslutter at iværksætte nogen af ovennævnte foranstaltninger.

05

KONKLUSION: HVAD FUNKERER FOR AT FORHINDRE INDBRUD I HJEMMET?

Forebyggelse

Hvad er det?

Kombinationen af vindueslåse, indendørsbelysning, dørlåse og udendørsbelysning.

Hvordan fungerer det?

Forebyggelse gør målgruppen mindre egnet ved at øge risikoen og/eller øge den involverede indsats.

Nabovagt

Hvad er det?

Nabovagt opfordrer beboere til at holde øjnene og ørene åbne og ringe til politiet, hvis de ser eller hører noget mistænkeligt.

Hvordan fungerer det?

Oprettelse af en nabovagtsordning gør et område mindre egnet ved at øge risikoen og reducere mulighederne.

Håndtering af gentagne ofre

Hvad er det?

Ejendomme, der er i fare for gentagne indbrud, bør identificeres for at øge implementeringen af forebyggende foranstaltninger som f.eks. forebyggelse eller politipatruljer.

Hvordan fungerer det?

Implementering af disse foranstaltninger øger den krævede indsats og risiko for at begå indbrud i identificerede ejendomme.

Porte

Hvad er det?

Porte forhindrer gerningsmænd i at få adgang til veje.

Hvordan fungerer det?

Installation af porte øger indsatsen, fordi indbrudstyre ikke er i stand til at få adgang til målejendommene eller bruge vejene som en flugtvej. Porte øger også den naturlige overvågning fra beboerne og øger dermed risikoen for potentielle indbrudstyre.

Gadebelysning

Hvad er det?

Forbedret gadebelysning øger belysningen på gaden.

Hvordan fungerer det?

Forøgelse af belysningen øger risikoen for, at en gerningsmand bliver identificeret af potentielle vidner.

SLUTNOTER

- 1 Sorensen, D. 2003. "The Nature and Prevention of Residential Burglary: A Review of the International Literature with an Eye towards Prevention in Denmark." Tilgået 19. juli 2004. www.jur.ku.dk/medarbejdere/davesorensen/Publikationer/Nature.pdf
- 2 A. Tseloni, R. Thompson, and N. Tilley (Eds.), *Reducing Burglary*, Cham: Springer, 2018.
- 3 T. Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2016, Chapter 2.
- 4 C. Rogers, Alley-Gates and Domestic Burglary: Findings from a Longitudinal Study in Urban South Wales, *The Police Journal* 91:1 (2016), <https://dx.doi.org/10.1177/0032258X16683696>.
- 5 E. Taylor, Honour among Thieves? How Morality and Rationality Influence the Decision-Making Processes of Convicted Domestic Burglars, *Criminology & Criminal Justice* 14:4 (2013), <https://dx.doi.org/10.1177/1748895813505232>.
- 6 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 7 Tseloni et al., *Reducing Burglary*.
- 8 Rogers, Alley-Gates and Domestic Burglary: Findings from a Longitudinal Study in Urban South Wales.
- 9 College of Policing, Safer Streets Fund - Crime Prevention Toolkit, Ryton-on-Dunsmore: College of Policing, 2021, https://whatworks.college.police.uk/Research/Documents/Safer_Streets_toolkit.pdf.
- 10 Tseloni et al., *Reducing Burglary*.
- 11 A. Tseloni, R. Thompson, L. Grove et al., The Effectiveness of Burglary Security Devices, *Security Journal* 30 (2017), <https://dx.doi.org/10.1057/sj.2014.30>.
- 12 Tseloni et al., *Reducing Burglary*.
- 13 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 14 S. Schat, The Dutch Centre for Crime Prevention and Safety: Quality Mark Pkw EUCPN expert meeting, 2021
- 15 O. Nauta, De Effectiviteit Van Het Politiekeurmerk Veilig Wonen, Amsterdam: DSP - groep, 2004.
- 16 T. Bennett, K. Holloway, and D. Farrington, The Effectiveness of Neighborhood Watch, *Campbell Systematic Reviews* 4:1 (2008), <https://dx.doi.org/10.4073/csr.2008.18>.
- 17 P.-O.H. Wikström and K. Treiber, Beyond Risk Factors: An Analytical Approach to Crime Prevention, in: B. Teasdale and M.S. Bradley (Eds.), *Preventing Crime and Violence*, Cham: Springer International Publishing, 2017.
- 18 Bennett et al., The Effectiveness of Neighborhood Watch.
- 19 Bennett et al., The Effectiveness of Neighborhood Watch.
- 20 College of Policing, Safer Streets Fund - Crime Prevention Toolkit.
- 21 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 22 Tseloni et al., *Reducing Burglary*.
- 23 L. Hoppe and M. Gerell, Near-Repeat Burglary Patterns in Malmö: Stability and Change over Time, *European Journal of Criminology* 16:1 (2018), <https://dx.doi.org/10.1177/1477370817751382>.
- 24 Tseloni et al., *Reducing Burglary*.
- 25 Hoppe and Gerell, Near-Repeat Burglary Patterns in Malmö: Stability and Change over Time.
- 26 Ibid.
- 27 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 28 Hoppe and Gerell, Near-Repeat Burglary Patterns in Malmö: Stability and Change over Time.
- 29 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 30 Hoppe and Gerell, Near-Repeat Burglary Patterns in Malmö: Stability and Change over Time.
- 31 Tseloni et al., *Reducing Burglary*.
- 32 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 33 College of Policing, Safer Streets Fund - Crime Prevention Toolkit.
- 34 Tseloni et al., *Reducing Burglary*.
- 35 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 36 Hoppe and Gerell, Near-Repeat Burglary Patterns in Malmö: Stability and Change over Time.
- 37 A. Sidebottom, L. Tompson, A. Thornton et al., Gating Alleys to Reduce Crime: A Meta-Analysis and Realist Synthesis, *Justice Quarterly* 35:1 (2018), <https://dx.doi.org/10.1080/07418825.2017.1293135>.
- 38 College of Policing, Safer Streets Fund - Crime Prevention Toolkit.
- 39 Ibid.
- 40 B.C. Welsh and D.P. Farrington, Effects of Improved Street Lighting on Crime, *Campbell Systematic Reviews* 4:1 (2008), <https://dx.doi.org/10.4073/csr.2008.13>.

- 41 R.V. Clarke, Improving Street Lighting to Reduce Crime in Residential Areas, United States of America: Office of Community Oriented Policing Services, U.S. Department of Justice., 2008.
- 42 Welsh and Farrington, Effects of Improved Street Lighting on Crime.
- 43 Tseloni
- 44 Clarke, Improving Street Lighting to Reduce Crime in Residential Areas.
- 45 A.A. Braga and D.L. Weisburd, The Effects of "Pulling Levers" Focused Deterrence Strategies on Crime, *Campbell Systematic Reviews* 8:1 (2012), <https://dx.doi.org/10.4073/csr.2012.6>.
- 46 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 47 Ibid.
- 48 Actiecentrum Veiligheid en Zorg, Effectmonitor Top 600: Resultaten En Effecten Van De Aanpak Top600 2018, 2018.
- 49 Ibid.
- 50 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 51 K. Bowers and S. Johnson, The Role of Publicity in Crime Prevention: Findings from the Reducing Burglary Initiative, *Bowers, K. J. and Johnson, S. D. (2003) The role of publicity in crime prevention: findings from the Reducing Burglary Initiative. Home Office Research Study (272).* (2003).
- 52 K. Bowers and S. Johnson, Using Publicity for Preventive Purposes, in: N. Tilley (Ed.), *Handbook of Crime Prevention and Community Safety*, Cullompton, Devon: Willan, 2005.
- 53 H. Ferwerda, T. Ham, L. Scholten, and D. Jager, *Focus Op Helling. Een Onderzoek Naar Het Functioneren Van De Hellingmarkt, Het Beleid Tegen En De Gevolgen Van Helling* 2016.
- 54 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 55 College of Policing, Safer Streets Fund - Crime Prevention Toolkit.
- 56 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 57 College of Policing, Safer Streets Fund - Crime Prevention Toolkit.
- 58 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 59 Tseloni et al., *Reducing Burglary*.
- 60 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 61 Tseloni et al., *Reducing Burglary*.
- 62 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 63 Tseloni et al., *Reducing Burglary*.
- 64 European Crime Prevention Network, Awareness-Raising Never Hurt Anyone, Did It?, Mythbuster, Brussels: EUCPN, 2020, <https://eucpn.org/document/mythbuster-awareness-raising-never-hurts-does-it>.
- 65 Ibid.
- 66 Ferwerda et al., *Focus Op Helling. Een Onderzoek Naar Het Functioneren Van De Hellingmarkt, Het Beleid Tegen En De Gevolgen Van Helling*.
- 67 Ibid.
- 68 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 69 Ferwerda et al., *Focus Op Helling. Een Onderzoek Naar Het Functioneren Van De Hellingmarkt, Het Beleid Tegen En De Gevolgen Van Helling*.
- 70 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.
- 71 Ferwerda et al., *Focus Op Helling. Een Onderzoek Naar Het Functioneren Van De Hellingmarkt, Het Beleid Tegen En De Gevolgen Van Helling*.
- 72 T. Bjørge and Y. Carlsson, Early Intervention with Violent and Racist Youth Groups, NUPI Paper No. 677, Oslo: Norwegian Institute of International Affairs, 2005.
- 73 Ferwerda et al., *Focus Op Helling. Een Onderzoek Naar Het Functioneren Van De Hellingmarkt, Het Beleid Tegen En De Gevolgen Van Helling*.
- 74 Bjørge, *Preventing Crime: A Holistic Approach*, Chapter 2.

Citation

EUCPN (2021). Hvad fungerer for at forhindre indbrud i hjemmet? Brussels: EUCPN.

Juridisk meddelelse

Indholdet af denne publikation afspejler ikke nødvendigvis den officielle holdning fra en EU-medlemsstat eller et agentur eller institution i Den Europæiske Union eller De Europæiske Fællesskaber.

Forfattere/redaktører

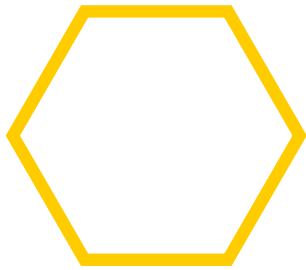
Dorien Stevens, Politik- og praksisofficer, EUCPN-sekretariatet.

En del af projektet 'EUCPN-sekretariat', maj 2021, Bruxelles

Med finansiel støtte fra Den Europæiske Unions program til forebyggelse af og bekæmpelse af kriminalitet

Europa-Kommissionen – Generaldirektorat for Indre Anliggender

CONTACT DETAILS

EUCPN Secretariat
Email: eucpn@ibz.eu
Website: www.eucpn.org

- [TWITTER.COM/EUCPN](https://twitter.com/EUCPN)
- [FACEBOOK.COM/EUCPN](https://facebook.com/EUCPN)
- [LINKEDIN.COM/COMPANY/EUCPN](https://linkedin.com/company/EUCPN)